

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłať,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw ée. F.

Šserbske njedžělske kopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Esmerlerjez knihicizšcejeńt w Budyščinje a płaczi šchwortlětnje 2.— hr. s portom.

1. njedžela Adwenta.

Wišt na Romškich 13, 11—14.

Na wšy w starym, ale rjenje w štomach stejazym domje macz se šwojim wulkim šynom bydlesche. Stejeschetaj w čžesczi dla šwojich počinkow kaž njebo nan. Wona běšche jara hospodačna; šo běšche psches měru fruta, to nihto njewidžesche hač jeno jeńny šwěrný šyn, kotryž dyrbjesche we wšěch wězach tať pošluchacž, šo šo njemóžesche tež nicžo po jeho woli stacž. Šo to w dobrym měrje džěšche, to bě jeno móžno, dofelž běšchtaj wobaj wěrjazaj kšeseczanať. Ale lubosčž bě dawno s doma a s wutrobotu. Wšcho pod šakonjemi stejėsche. Esyn čžujesche, šo njemóžesche dolho wjazy tať wostacž. Přjedy pak hač jednota do fruchow džěšche, šo wulke šbože sta: šyn šebi runje tu ša njemjestu šhlada, na kotruž bě tež macz šebi pschi šebi myšlila. Šo bě lubošna, strowa, wšchudže derje widžana a tež jara pobožna holza. Šeje wošebity dar pak běšche tón, wo wšěch wězach jašnje a ponižnje a tať rošumnje rěčecž, šo by kóždy šo na tym šradowať. Šej njemóžesche šo nicžo ša ško wšacž. A dolho njetrajesche, dha bě macz žyle hinascha se šynom. Wjekety duch lubošnosčže bě do doma šacžahnyť, a po kwašu wón tam bydlesche se wšěmi šwojimi rjanosčžemi. Wěrowanje bě přěńju njedželu adwenta byťo, a duchowny běšche wo Pawołowym šlowje rěčzał: „Nóž je šo minyła, džěń pak je šo pschiblizil.“ Šdnyž Šhryštuš w kóždym mandželskim bydlenje ma, — tať předať džěšche, je žyle mandželstwo jašny džěń šboža w dobrym duchu a w žiwěj lubosčži. Niž jeno nawoženja šam, tež jeho maczeť derje wjedžishe, šo běšchtaj dotal w nozy žiwaj byťoj, a wot nětka běchu šebi wšchitzy s wutrobu dobri a štajnje lubošni.

Šať móže čžlowjek, hdyž Šesuš w nim byđli, nóž do dnja pschewobrocizč. Šať a wjele bóle hiščeže je Pawoł Šesuja w šebi měť. Wón je advent pschinyešł. Šesuš je s nim pschischoł, hdyž je wón wustupil abo hdyž je wón taťke listy pošłat, taťkež w bibliji mamy.

Pawoł je do póhanškeje nozy šastupil. Š brónjemi šwěťka je nóž šahnawať a džěń pschinyešł. Šesuš bě w nim škutkomny: Šesuš nóž šahnawa, wón je tón nowy džěń, kiž ššhadža, wón nať brónje šwěťka wobłeta.

Šať bu měšto Rom po čžajš šwjate měšto a šłowa Šnješoweje žyrkwoje, a tež na wšach wšchudže džěń Šnješowy ššhadžesche. Wokoło lěta 400 po Šhryštušu Ammianus, kotryž je wulke knihi wo romškich kšěžorach pišat, kšeseczjanskich wjeknych duchownych šhwalesche, tať pschistojni a ponižni běchu. Šajka ššwalba s pjera šdobneho romškeho wučěneho ma wjele wahi, wošebje, hdyž je na žyle knižy pytnyčž, šo špišowacžel wěrnosčž psche wšcho štaji. Š duchownymi w Romje, we wulkim měšče, wšchal je Ammianus mjenje špokojom byť. Šam hižo bě žyrkei na puczu, šo do šwěťneho wšchnja šabłudžicž. Šo šo pschezo tam štanje, hdyž je žyrkei w dobrnych wobšejnosčžach. Šam šo derje maja a na Šhryštuša šapomnja. Šam móža jara wučěni duchowni byčž, ale hač je Šesuš w nich móžny, to šo prašcha.

W ššch čžajšach ludžo šašo Šbóžnika trjebaja. Šať je psched 150 lětami, hdyž šo ššchodny ššžecžilětnje móžny jara pomaku pschewinychu, nowy džěń wěry pschischoł. Šehdy tamny pobožny lěkať dr. Šollenbusch šwoje knižki wudawasche. Šeho wučžba běšche: „Šhryštuš w nať“, a wón běšche se šwojim wutrobnym, ponižnym wšchnjom móžny wabjeť ša wěru. Wón do tych ššluchesche, kiž myšla, šo čžlowjek njeje na šwěčže, šo by

sbožowny byl, -ale so by swoju pschifluschnosć czynił. Wón je w jenej knižy pišal, so ma fchesczijan tsi pschifluschnosće. Prě- nja je stutt wěry sa duschu. Druha je služba lubosće sa bliž- scheho. Třecja je sczerplivosć nadžije sa Boha. Potajkim we czerpjenjach dyrbinu Bohu služic, dyrbinu sczerpliwu bycz we džiji. Šchtóž wěru puschezi, tón Bože kralestwo pomha saniczić.

Elias Schrenk se swojeho živjenja mschelate nashonjenja powjeda, kaš so živjenje bjes Šbóžnika nožy runa. Wón we Badenskej w Königsfeldže starza s běhmi wloškami setkasche. Tón jemu na praschenje, kaš stary je, wotmolwi: „Ja bym pjecz lět stary.“ Schrenk so hmejesche, ale tón stary džesche: „Daj, haj, pjecz lět bym žiwu, pschetož prjedy běch morny. Tajke živjenje w žortach a wješelach ja njeliczu.“ Wón wěsće njebšche tón najhóršchi byl — tajzy so njewobroczeja! — ale fchesczijanste waschnje je pornjo hwešnemu živjenju kaš džeu pornjo nožy. haj kaš živjenje pornjo hmejerczi.

Duscha šebi žada šwětku. Wona ma džeu, hdyž Šhrystuša ma, hdyž je ju Šhrystuš brónje šwětku woblett, haj hdyž je so Šhrystuša šameho woblettka.

Kaš wona to šantože? Wona dyrbi Bože šlowo wužic. Wona wschaš hrěschne štaženje tež šama cžuje. Ale to nje- došaha. To njedopomha š temu, so by so hrěch pschewinyl. Šrěch ma pschewjele mozy, wošebje, hdyž drusy ludžo tež taš czynja. Šrěschne rěče kaš hrěschne štutki šu twjerdže šatorjenjene. Dotho móža knježic, a cžlowjel ma pschezo hišcheže šwoje wob- štače a tež hišcheže hordosć. Jeno hdyž so myšl wobnowja. nastanje žunje šacžuwanje, hańba, dopomnječe na cžesć a prawdosć, džiwanje na njeminowate džeczi.

Bože šlowo dyrbi myšl wobnowic a cžisćic. Š Božim šlowom pschiudže Jesuša. Na nim duscha špšnatwa, so wón nož šahnatwa. Šdyž njemóžemy wěric, so so hrěch wodaš a pschewinje, dha šmy w nožy, w štaženju. Ale Jesuš nam pomha, do hnady a wumóženja wěric. Duž je najšepje, štajnje š Božim šlowom wobšhadžowacz, kaš šu to našchi lutherszy wotžojo cžinili. Žim bšche biblija „šwjate pišmo“ niž jeno po- mjenje, ale wopravdže. Ššched što lětami bychu ludžo, wškozny kaš nižy so wjele njes šobu prascheli, šchto šu w bibliji šebi cžitali, šchto ša wčerawšchim, šchto wčera, šchto dženska? Šak by někotry tajkich prascherjow dla bibliju cžital a tež š žohnowanju lutherszwa pschischoł. Šschetož to je lutherszwo. Něhdy so general leutnanta woprascha, šchto wón ša žyly džeu cžini. Leutnam wulki rjad dnjoweho džela a wobštaranjow napowjeda. „Dha tola ša Bože šlowo žaneho cžaka nimacže!“ rjekny general, se šrutym wóczkom mlodeho wšchka męžo. Šiž je to psched polsta lětami powjedaš, to bšche polny marschall š Manteuffel. Wón je pschisponniš, so je wot tehdy kóždy džeu w bibliji cžital a wjele žohnowanja š teho wěl.

To wóžesć ty tež, luby cžitarjo „Pomhaj Boha“. Še šwojim šlowom cži Šóh pomha. Wón ma tebi wjele prajicž wo twojim štaženju a wo šwojej lubosći, a wón cže tebe brónje šwětku woblettacz.

Štari šemjenjo šhodžachu wobšonjeni. Žich šemjanstwo je šajchlo. Šbnytki šemjanstwa ničy wjazny njeplacža, šhiba so šmutškomna šdobnosć žich pschi. Wopravdžity šemjanški cžlo- wjel je fchesczijan w bróni šwětku. Na šajnym wóczku a na ponižnej rěči, na lubošnym waschnju a na dobrym porjedže we wšchěch wězach, w domje, w drašče, w pjenješach, fchesczijan- škeho šemjana špšnajemy. Wón wojuje ša šwojeho njebe- škeho škala a wě wumrjecž ša wobštače Božeho kralestwa. Wa- pravdže wumrjecž? Šaj, wěsće! Ale pomalku šwoje mozy pschisadžowacz w tutej wójnje je cžesćcho, hacž so šabicž dacž; pschetož to wobštara nješcheczel. Šóh pomhaj nam š dobyczu! Šamjenš.

Adventska modlitwa.

Šlób: Ja, Šnježe, džak cži dawam.

Nětk Jesu pomitamy cže, Šnješa šrašnosće, cže horžo po- žadamy; naš njeměr cžwiluje. — Š Zionje so wješel! Šso šraduj, wutroba! Š nam dže nětk dusche pscheczel; šo wostar- rudenja.

Š džakujče so Bohu, tom' Šóžu našchemu a wěcže Šeho šlowu tu š žylej wutrobu. Ma š nami myšle męra, nam hrěchi wodaš; dže na naš nusa jera — tón Šnješ nam wupomha!

Š šwoža polny cžako! Š nam Šbóžnik pschischoł je, nam pschinješl šwožo šašo, šiz bšche šhubjene. Wšy Wumóžnika mamy we dole žatocžow; jem' cžesć a šwalbu damy, so wumoh hrěsch- nitow.

Š daj nam š tebi cžekacz, hdyž nam tu štyštno je, pschi tebi pokoj nam'facž, to prawe wješele! Š daj nam wotpocžowacz na twojej wutrobi a pschi tebi so šhowacz hdyž štrach so pschi- bliži.

Šžyl nješcheczel so bližic š nam, dha jem' wobaraj; ty paš čžyl we naš bydliež, nam šwojoh' Duscha daj. Šso na- rodž Jesu š nowoh' we našej wutrobi a daj, so tvoje šlowo naš wěcžuje wobšboži.

Šže duscha našcha šwali, so Šy š nam pschischoł šy! — Ššmjerč wěcžnu wot naš šdali, šiz šašlužili šmy. — We hrěchach bšchmy jeczi, naš šaton tamasche, pscheg' bliže džechmy š hmejerczi, o šajke njesbože. —

Ššes Jesuša nam hnada a šmilnosć data je. Šnješ wupomha nam š pada, nam dawu živjenje! Wšcho pollecže prjecž wosnje, šiz naš tu tyšchese, Šnješ hidži hrěchi hrosne. wšchě štutki cžemnosće.

Šój duscha, nětko šwataj a š Bohom šjednaj so, wo durje hnady škapaj, prošy Šnješa šwojeho. Wón bohatty je žara a polny lubosće, ša hrěschnikow so štara; pschi nim je wodače!

Ššindž š nam, adventski škalo, do našej wutroby; šmy lubowali malo, my wulzy hrěschnizy. — Š daj nam twoju hnadu, pschiudž do wšchěch wutrobow, daj šrudnym trošcht, mę- radu, wjedž naš do njebšchow.

Šdžez ludžo šylyš placža dla cžezlich czerpjenjow. — Ššet tvojju pomoz hacža dla wšchěch štarocžow. — Šam pschiudž, o šershta męra se šwojej pomozu, hdyž prošy šylna męra, tam wšchěch wutrobu.

Štwor wutrobu nam cžistu, wjedž naš wšchěch š počez, cžiu wješelu nam duschu we wěry, nadžiji, pschiudž, wobohaczuj dusaju. se šwojimi darami, cžiu ju na wěcžne šbóžnu, pój, šmil so nad nami.

Šlaš wumož wot wšcheho škeho na cželi na duschi, do raja njebškeho wjedž, Jesu najšubšchi. Daj tvoje žohnowanje nam š hnadu kóždy cžak, we dobrym pschibęranje; budž, woston pola naš.

J. W.

Nowy „wobšadny porjad“ w Šakskej.

4. Šinanzne šarjadowanje.

Doprędka je našpomnicž, so ma pschi šarjadowanju žyrtwi- neho porjada, wošebje šamoženja žyrtwiny patron wošebite męštno a prawo. Šo je muž (žana wudowa) abo štowaršchenje (w męštach rada) atd., kotryž šjedownik ma šašlužbu wo ša- šoženje a šđerženje wobšadneje žyrtwoje a jejneho wobšedženštwu. Patronowe šejnišchego ma so š pschichodnym žyrtwinski ša- šonjom dale a š nowa postajicž. Šacž do teho cžaka patron pod dotalnym prawom wostanje, t. r. ša ewangelsku žyrtwej ewangel- ški, tež ma šwaršku cžęžu (pschifluschnosć) na so wšacz. Pa- tron (šollator) ma prawo (§ 37) na šuradžowanjach žyrtwin- škeho šastupjerštwu džel bracz (bjes šloša), a to po wošobje abo

mandželska psches mandželskeho fastupjena atd. Dale džěl bjerje na sarjadowanju zyrkwineho samoženja s jeho wotkasanjami a móže zyrkwine sličbowanje pschehladač.

Tež ma šo šlyšecy pschi pscheměnjenjach, kiž nastupaja wošadne mjesy, zyrkwine samoženje, duchownske městna s jich dofhodami kaž tež džělbracze na zyrkwinskich wistazijach a šudniskich terminach. Škóncznje ma šobu skutkowacy pschi wobkadenju zyrkwinskich sastojnstwowo (po zyrkw. prawje).

Wošadne hospodařstwo. (§ 38, 39).

Wošada ma pschibluschnosc, kaž bu hižo priedy pod 3 potasane, ja Bože šlužby a natwarjenje (kultus) třebne rumy wobstaracy, tež pohrjebnišciza, a tute šdzeržecy, ponowjecy, powjetšecy, kaž sa wutepjenje, wobšwětjenje a čišćenje sastojnskich rumow šo postaracy. Wona ma duchownske městna kaž zyrkwinskich sastojnikow a šlužownikow (zyrkwinjenzow) šdzeržecy, pschihódnje placiczy, tež duchownych s bydlom wuhotowacy. Dale dyrbi tež pjenjesy měcy, kaž šchesczijan, sa bóle pobožne samery a runje wona jako fastupjerka Božeho kralestwa, sa špěchowanje zyrkwineho žiwjenja we wošadze kaž sa šchesczijanšku lubosc a bližšemu, nabožne rošwucžowanje džěcy a wotroscžazeje mlodžiny paczerštu wucžbu a sa hajeje mlodžiny w šchesczijanškim smyšlu (s wobstaranjom městnoscyow). Škóncznje dyrbi tež sa šwój nadawš měcy dale mjesow wošady sa samery šchesczijanškeje luboscje a wupšchescžeranje ewangelia podpjerš posficžecy. Šo by šo to wschitko činilo, maja šo zyrkwinske dawki šběracy, kaž daloko daň zyrkwinskich šapitalow a wotkasanjow, dofhody s ležomnoscyow (pschi zyrkwi, šarštwje a zyrkwinej šchuli), tež s pohrjebnišciza a wot pohrjebow, wěrowanjow a podobnych žorlow njedošahaja.

Šdnyž maja zyrkwje (wošady) šhromadneho duchowneho (abo jeho pschi šjenocženy wošadow w pschichodže dostanu), ma škžda wošada šwoje wudawki, kaž tež šhromadne czeže po wucžinjenjach a rošbudženjach nošycy abo šo wo pschinoschach s jenej drugej šjenocžicy.

Sarjadowanje zyrkwinskeho a duchownskeho leńštwu (§ 46).

Zyrkwinske leńštwu, kotremuž zyrkej s ležomnoscyu a šamóženjom šluscha, zyrkwine pschedštejczerštwu sarjaduje a šastupuje, kaž psched šudnistwom. Š pscheměnjenju pschi tym, kaž pschimosacze počžonkow ma krajne konsistorštwu šwoju dowolnoscy daczy. Pschi pschecžimnoscyach a prožekach ma nižšcha zyrkwina wyschnosc, kiž je „wotryšne zyrkwine šarjadništwo“ šwoje rošbudžaze šlowo prajicy, to je tať njenowana zyrkwina inspekžija (w Budyšchinje atd.). Šastupjenje duchownskeho leńštwu (šarškeho, diakonatskeho, zyrkwineho, wuczerškeho lena, wotkasanja a šamóženja), tutemu našpomnjenemu wotryšnemu šarjadništwu pschistaji. Š šudnistwemu šastupjenju sa nie konsistorštwu aktora postaji. Zyrkwinske pschedštejczerštwu paš nad šdzerženjom a wužiwanjom tajkeho šamóženja šwoju nadležžbu wufonja — kaž je pschehnajecze ležomnoscyow po móžnoscyi s dohym, cžakej pschimerynym wunoschkom. Tež ma wono šo šlyšecy w nastupanju jeho pscheměnjenja a pomjenščenja (pschedacža ležomnoscyow a podobneho). (Pofr.)

Maczerie troscht.

Bě to 5. julija 1882. W polnóžnym morju podnuri šo hollandska panzerowa šódž Matter. Džěl mužštwu bu šobu we šolnacy morja pohrjebany. Mjes tutymi bě tež wubjerny wysch šódže, kotryž bě „jeniczy šyn jeneje maczerje a tuta bě šwudowu.“ — kaž to wo žarowazej maczeri s Maina řeka. — Šrijedy hacž šo podnuri, bě jemu hišcže móžno, šnateho prošycy, šo by maczer štwišš š posledujemu rasej wot njeho a jej pschinješš rošbnu powjescy jeho šmjercze, jeli šo šmjerczy wucžeknje.

Šnaty bu wufhowany a powjeda nam to šcžehowaze:

„Dlijach šo, wsach šebi hišcže to a tamne prijóš, tola škóncznje dyrbjach tola po tutym czežkim nadawku cžiniczy, kotryž bě šo mi w czežke hodžiny doštal. Šchto dyrbjach to nětko tutej maczeri prajicy? Š cžim ju trošchitowacy? Bě to wscho tola tať jara šrudne! Šak pschenješe tež wona tutu wufku ból, kotryž jej pschihotowacy dyrbjach s mojej powjescy! Šhubila bě tola netke šwojeho najšlarškeho, kotryž bě jej došhe šeta nětko hižo tež šon jeniczy! Šenadž, tať šamo šo našdala nadžijach, wona do žyla š rěčam njeje, hdyž pschindu. Šo šlowo biblije njemajšy to šlowo žiwjenja, kotrež by kaž blyšš s nješes do cžemawty jeje wutroby šajšlo, to njemóžach namašacy.

Tola, škóncznje tam dóndžech a wona bě š rěčam. Šaj šamo mojim trošchitowacym šlowam nješawre wucho a wutrobu šo šhwilšy wocza, njech tež plašajo hišcže, powjedacy:

„Wutroba mojeho šyna bě mi štajnje wotewrjena kaž wocžinjena kniha. Wěrju škoro, šo tam ničžo w njej njebě, šchtož njedych šwěla w njej cžitacy. — Šdnyž wopomnju šon pošledni wofemik, w kotrymž špóšna, šo žaneho wumóženja wjazy njeje, šlyšchu jeho pošledni postrow, kotryž je wón šobudať s šhwatačymi wucželemi a placžkami pod nješekami sa wschitkich, kotryž šo lubo měješce, wošebje sa maczer. — Š ja tež wěm, šo je, njech tež wón w tutym štruchlym wofomiku ruzy nještyšny, jeho wutroba modšila, hdyž tež niž je šlowami, tola paš se šdychowanjom. Šak je to mojej wutrobi šon prawy trošcht, šo wěricy šmēm, šo bě wón s pošlednimi myšlemi pola mje, jeho maczerje, a pošla šwojeho Šoha!“

Šchto by to mohł pschetorhnyčy tu šwjatu cžišchimu, do šotrežy tuteje maczerje wutroba wudychowasche najšnutškoniške myšie a rošpomnianja! Šchto by čžył podrucy doměru tuteje maczerneje wutroby šnadž s tym praschenjom, s wotkal wona tole wscho wě! Tola, jako by tajke moje myšle mi s woblicža wucžitaka, powjedasche dale:

„Wjecžor priedy, hacž š přenjemu rasej do Šndiškeje wujěže, — bě runje na šchuli šadettow s šhwatbu šwoje pruhowanje wobštal, — šlepach šo wo durje jeho šomorš a šastupich. „Šchto mašch, maczerka?“ šo wón tať pschecželnitwje kaž móžno woprašcha. Tola jeho šlób šchepotasche a ja cžujach, tať hmita jeho wutroba bě. „Ach!“ wotmolwisch, „ja pschindžech, šo bych tebe jenož juntrócy hišcže tať šawodžela kaž tehdy, jako hišcže džěcy bēšcy!“ Š tať šmój šebi potom hišcže ras pēknje a we wschej dowěry wschitko wupowjedaloj, tať wo tym, tať šo šadžerzy pschecžitwo pschedštajenym a tať pschecžitwo podštajenym, tať tež wo jeho towaršchach, na kotrymž bēch na prošdninach, derje pytnyła, šo wjele do njeho džeržachu. Škóncznje šo jeho woprašchach: „Modlišch šo ty hišcže, hdyž wjecžor lehnycy džěsch?“ „Maczy“, wotmolwi mi šyn, „to nješšym ani jedyn wjecžor wuwostajil.“ Šak husto šym šebi ja to runje na tuto šlowo pomyššila, hdyž jeho w duchu widžach w zusbje, na dalošich pucžach a we wschelach štrachotach! Š teho dla šebi něšš tež myšlu, šo wón njeje do cžemneje šmjertneje nozy šchol šjes modlitwy, njech tež šdychowanje bē!“ — —

Czežko bě mi bylo, jako dyrbjach š tutej czežko pruhowanej maczeri hiecy; czežšcho mi bu, šo nětko wot njeje džělicy! Šak mi to bē, jako wotendžech, njemóžu do žyla wuprajicy. Šak šacžuwach šwoju šlabosc a šwoje wohanibjenje! Tola wjedžach, šo bych šam pošlyšeny we wutrobje, došelš bēch wohladacy šmēš, tať tuta maczer šladasche na pucze, po kotrychž šo wot Šoha wjedžena wjedžesche. Šak domoj šrocžo dopomnich šo na Šawoša a Šilajša, tať šo modleschaj wofoko poškozny, hacž runje bēšchaj jataj. Ša njemóžach hinať, hacž šo šebi prajach: „Šon šnjes tych šwojich šnaje!“ Š nješekami s hwešdami šo šybolazym pošbēžech woczy a moje myšle nješechu dale wjazy tať

jara pschi czeŝkich nufach teho žiwjenja ale wjele bóle pola teho wulkeho kraŝneho ſacŝueža, kotrež cziŝte duŝche maja a kaŝ wulke žohnowanje to je, ſo czeŝech ſo modlicž a ſo móžeŝch ſo modlicž!“

Kaŝ je!? Njeŝda ſo czi tuta maczer a wudowa wjeŝŝcha byež a bóle ſhwalobna hačž tamna psched wrotami Raina!? — Tu pschiklad modlitwy a wěry, teje wěry a modlitwy, kotraž wotcbjera w naŝchim cžaŝu a kraju. A njeje taŝ ſo džěl winty na tym maja tež maczerje, te maczerje — a runje taŝ nanojo! — kotrež ſo ſame njemodla a teho dla do zyła wuczičž nje-móžeja ſwoje džěcži, ſo modlicž! Derje, dwójžy derje temu džěŝežu, kotrež maczerje ma, kotraž ſo modlicž móže! Maczerje maja a směja — a runje taŝ tež nanojo! — ſwój džěl na tym, ſo pschichod naŝcheho luda a kraja, naŝchich džěcži bóle a bóle polěpschuje, ſo naŝche džěcži taŝte ſu, ſo w nim wobŝteja. Runje taŝ směja džěl na tym, hdyž njemobŝteja! A jena wěra, ta naj-wěrnijŝcha pschi tym budže ta, hačž budža ſo maczerje modlicž czežech a modlicž móž! —

Zyrkej a ſtat.

Kaž bu tež tu naŝpomnjene, bě ſaŝŝe ministerium 21. julija tuteho lěta wuŝaŝ wudaŝo, kotryž do prawow pschima, kotrež maja zyrkwine woŝady na ſwojich pohrjebniŝchežach. Psche-cziwo tomu je naŝche konŝistorium proteŝtowaŝo. Nětko je ſo tež „Volkŝkirchlicher Laienbund“ na ſaŝŝe miniŝterŝtwa ſ prote-ŝtom wobrocžil, w kotrymž njěŝ druhim praji: „My proteŝtujeme w mjenje ewangeliŝkich woŝadnych pschecziwo tutemu njeŝly-ŝchanemu pschimanju do prawow a ſmucŝlownych naležnoŝežow zyrkwije. S tym bu pschecziwo 137. artiklu wulkoŝtatneje wu-ŝtawy ſhrěŝchene. My žadamy ſebi ſa ewangeliŝtu zyrkej to prawo, kotrež ſo ſamo wot ſo roŝumi, ſo zyrkej ſwjatocžnoŝeže pschi ſhowanjach na zyrkwinych pohrjebniŝchežach ſamostatnje rjaduje. My wotpołažemy dorafnje a w jenej myŝli kóždy poŝpyt, kotryž moŝl mēr a porjad tam kaŝyčž, hdyž naŝchi morwi wotpocžuja.“ — Nadžijomnje taŝte proteŝty něŝchto pomhaju! Pschede wŝchēm paŝ, ſo by tola naŝcha ŝaŝŝa ſe ſwojej wyŝchnoŝežu k tomu ſpóŝnacžu pschichŝla, ſo wona ſamostatny wulki kraj njeje, ale pschezo hiŝeže džěl wulkoŝtata!

A roŝwominanju.

Asuchota na honach, ſuchota we wutrobach, ſuchota wŝchu-
džom. — Cžehodla? — Njeŝŝeže pschiliwali! — Kaŝ a hdyž jow pschiliwacž, hdyž ſe ſuchotu wuprahnje wŝcho? — Njeŝŝeže k ŝtudni ŝchli. — Achto pomha k ŝtudni hičž, hdyž dno widžijŝch! — Njeŝŝeže k prawej ŝtudni ŝchli!“ — Prawej? — Haj! — Kaŝka to je? — To Jeŝuŝ Chryŝtuŝ je! — —

S bliŝŝa a ſ dalofa.

Advent! Jene zyrkwine lěto ſaŝo ſ Božej pomožu dofo-
njachmy. Dženka ſapocžina ſo nam nowe, a my nochzemty hinaŝ
krocžalki do njeho cžinicz, ſhiba ſo ſmy prajili a ſdychnyli: „We
Božim mjenje!“ Kaž na dnju Noweho lěta, taŝ džeja tež dženka
naŝche myŝle na ſad a do přědka a wopominaja, wróčžo hladajo,
pschede wŝchēm to, ſchtož w zyrkwiniŝtim žiwjenju a na zyrkwini-
ŝtim polu je pschinježlo. a do přědka ſhwatajo, wopominaja,
ſchto moŝlo tu na naŝ cžatakč. Woboje, to doŝady a to dopřědka,
naŝ hnuje, ſo ſbēhamy ſwojej wocži do wyŝoka pschedemŝchēm
a proŝymy: „Anježe Božo, požoŝnuj ty nam tuto nowe zyrkwine
lěto a naŝ a naŝchu zyrkej w nim a budž ty ſ nami a wjedž
ty naŝ!“ — Taŝ tež my ſtrowimy na brjoŝy noweho zyrkwineho
lěta a prajimy: „Pomhaj Bóh“ wam! —

Se **Spitalow.** Džeň 5. nobembra bě ſo to 50 lět minylo,

ſo buŝchaj ŝeinzež mandželŝtaj w Buŝecžanŝtim Božim domje
ſwěrowanaj a ſo ſebi pola naŝ. w Noŝacžicžanŝtej woŝadže,
ſwój dom ſakožijŝchaj. Njedželu 6. nobembra ſwjeczeŝchaj to
woŝrjedž pschecželow a lubych nětko ſwój ſloty ſwaŝ. Dopolndnja
ſanjeŝechu heržy jubileiŝtimaj mandželŝtimaj rjane ſhěrliŝche,
popoldnju dzeržeŝche woŝadny ſaraŝ domjazu ſwjatocžnoŝež.
Zŝamžny móžeŝche tež ŝeinzež mandželŝtimaj wuprajicž a psche-
podacž ſbožopŝchecža krajneho konŝistoria a woŝady a pschepoda
bibliju a „domjazeho přědarja“. Pschecželjo a ſuŝodža porjeň-
ŝchichu ſwjedžeň psches dobre pschecža a dary, mjěŝ darami bě
tež nowy lětnik naŝcheho njedželŝche kopjenta „Pomhaj Bóh“,
kotrež ſtaj ŝeinzež mandželŝtaj ſtajnje ſwěru cžitaloj. — Taŝ
pschejemy jimaž wŝcho dobre a ſtrowimy do noweho džeŝatka
mandželŝkich lět ſ wutrobnyh „Pomhaj Bóh!“

S **Kobliž.** Saŝdžemu pónđželu wotně ſo tu 50 lětny jubi-
lej tudomneje ſchule. Na njón bēchu ſo w ſchulŝkej iŝtweje ſeŝchli
ſchulŝžy pschedŝtejičerjo, ſobuŝtawy ſchulŝkeho wokrježa a ſchulŝte
džěcži. Po ſhromadnym ſpěwje wŝa něŝŝijŝchi wuczeŝ ŝfelt ſłowo.
Wón powita pschitomnyh a ſpominajo na něčžijŝchi ſrudny cžaŝ,
kiž je wo wjele hinajŝchi, hačž tón, w kotrymž bu po dobyčžach
ſranzowiŝeje wójny psched 50 lětami ſchula poŝwjecžena, napo-
minajŝche ſtarŝchich a džěcži, ſo bychu ſ pomožu ſchule k temu
pomhali, ſo by ſo naŝch nětko taŝ podteptany lud ſaŝo ſbēhnyl.
Po nim wupraji ſchulŝki rada profeŝor ŝral ſbožopŝchecža wyŝch-
noŝeže a poda wŝchelle ſaŝmawe drobnoŝeže wo naŝtačžu Kobli-
cžanŝkeje ſchule. Ŧaraŝ ŝŝchžan rěčjeŝche jaŝo ſaŝtupjeŝ zyrkwije
wo ſchulŝtim roŝwucžowanju Ğodžijŝkeje woŝady w ſaŝdženoŝeži
a ſkóncži ſ modlitwu a wuczeŝ Ğokaŝ ſ Wóŝchež jaŝo ſaŝtupjeŝ
Ğodžijŝkich ſchulow ſpominajŝche na pschecželne pocžahi Koblicžan-
ŝkeho ſchulŝkeho doma k Wóŝchowŝtemu. Jara rjenje ſpěwachu
ſchulŝte džěcži ſerbsžy a němŝžy. Se ſhromadnym ſpěwom ſo
ſwjatocžnoŝež wobŝamny. — Ŧchulŝta wucžba ma tež ſwoje
ſtawijny. Ŧchtož ſwoju bibliju ſnaje, tón wē, ſo ſwoj. Pawoŝ
w liŝče na Timoteja wuŝbēhuje, kaŝ ſtej jeho macž Lois a jeho
wowka Curika w twjerdej wěryje ſtaŝoj a kaŝ wón wot njeju
ſwjate piŝmo wjedžeŝche. Do reformazije ſu tež tu maczerje
wuczeŝki ſwojich džěcži woŝebje w nabožinje byle a ſu to, ſchtož
ſu w zyrkwini ſlyŝchale, do nich ſchcžepile. Pschi ſamjedženju
reformazije w lěče 1559 ſakoži ſo w Ğodžiju zyrkwina ſchula,
woŝebje k temu, ſo by ſerbskich hólzow na gymnaŝij pschihoto-
wala. Na nej bē hižom w přěnich lětach 24 ſchulerjom, mjěŝ
kotrymž ſu tež džěcži něčžijŝcheho Koblicžanŝkeho ſchulŝkeho wo-
krježa byle. Jedyn ſ tutyh ſchulerjom bē poŝdžijŝcho ſlawny Bu-
deŝchežanŝki ſaraŝ, pschelozjeŝ noweho ſakonja do ſerbskeje rěče,
Michaŝ Ğrenzel, rodženy ſ Wěcžiz. Zyrkej bjeŝ pscheŝtačža ſtar-
ŝchich napominajŝche, ſo bychu džěcži do ſchule ſkali. Eŝamo pschi
wucžitanju žiwjenjabēha ſemrětyh ſ klětki njeby ženje pobrach-
walo to ſhwalobne ſłowo: „Wón bu wot ſtarŝcheju ſwěru k ſchuli
a k zyrkwini dzeržany.“ Duž Ğodžijŝka ſchula bórŝy wjazy nje-
doŝahaŝche. Naŝtachu pobocžne ſchule: w Wolboržach, ŝhanežach,
Džiwocžizach a taŝ ſakoži ſo psched 50 lětami tež Koblicžanŝka
ſchula ſa te wŝy: Kobližy, Njeŝdaŝchežy, Wěcžizy, Cžěžkežy a Do-
branežy. Ŧchulu njetwarjeŝche ſchulŝta woŝada, ale zyła Ğodžij-
ŝka woŝada. Taŝ tu tehdy bēŝche, ſo bychu taŝte wulke wudawki
ſo bóle roŝdželke. Najwjeŝche ſaŝlužby wo tym, ſo ſo wu-
ſchulowanje ſ Ğodžijŝkeho ſchulŝkeho wokrježa radži a ſo ta ſchula
do Kobliž pschindže, mjějeŝche tehdomniŝchi pschedŝyda zyrkwineho
pschedŝtejičerŝtwa, ſaraŝ dr. Ğmiŝch. Bóh ſdžerž ſchulu dale pod
ſwojim hnadnym ſchkitom!

Liŝtowanje. A. w B. ſa 2. advent. — A. w H. ſa 3. advent.

Samolwity redaktor: ſaraŝ Wyracž w Noŝacžizach.